

Inkludering i barnehagen. - de voksnes ansvar.

Tema for årets konferanse er inkludering og pedagogisk analyse.

Ansatte i barnehager **skal** bidra til at alle barn uavhengig av evner og forutsetninger, trives, lærer og utvikler seg i et inkluderende fellesskap sammen med andre.

Inkludering:

Barnehagen skal
være et fellesskap
med plass til alle.

«Det er barnehagen
som skal tilpasse og
tilrettelegge
læringsmiljøet til
mangfoldet og hvert
enkelt barn»

Spesialpedagogikken
og
allmennpedagogikken
må sees i
sammenheng.

Salamanca-erklæringen

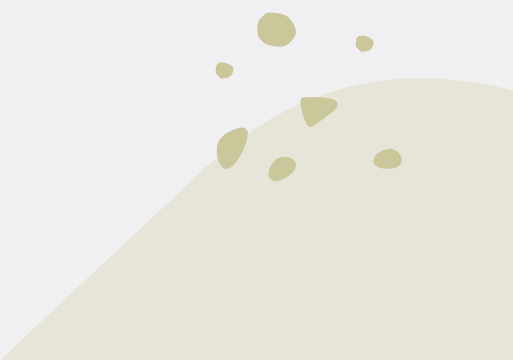
Salamanca-erklæringen fra 1994 poengterer at en inkluderende utdanning innebærer at alle barn og unge skal lære sammen, uavhengig av forskjeller i individuelle forutsetninger (UNESCO, [1994](#)) Dette innebærer et skifte fra å kun se på enkelte barns særskilte behov til å se på hvordan barnehager kan møte alle barn og gi de en god allmennpedagogisk opplæring.

*De ansattes må
opparbeide seg
et felles syn på
hva god
inkludering
innebærer:*

Inkludering innebærer at alle barn opplever at de hører til i fellesskapet i barnehagen. Alle mennesker trenger å være en del av et fellesskap. Sosial tilhørighet er en viktig ramme for læring og utvikling, enten en er liten eller stor. Et inkluderende læringsmiljø verdsetter mangfold, noe som ifølge forskning er en helt nødvendig forutsetning for å skape et inkluderende læringsmiljø.

Stadig flere opplever utenforskap:

For mange barn starter i skolen med mangelfulle språklige ferdigheter og liten evne til å regulere egen atferd.

En for stor andel mistrives i skolen og erfarer lite mestring.

8 - 10 % av unge voksne mellom 20 og 25 år er ikke i arbeid eller i utdanning. De lever av sosiale stønader. Manglende mestring og negative erfaringer fra skolegangen er den viktigste grunnen

*Utenforskap er en
stor risikofaktor for
psykisk uhelse.*

HVA VET VI OM...

Forebygging:

Personalets evne til å se og gi det barna trenger, og deres vilje til å **reflektere** over og **videreutvikle** seg selv som omsorgspersoner, bidrar til den psykiske helsen i barnegruppen.

Foreldrene er de aller viktigste for barna, men de voksne i barnehagen har en klar og viktig andre plass.

Det de ansatte i barnehagen legger inn av omsorg, trøst, ømhet, glede og latter, kommer ut igjen som psykisk helse og mestring hos barna de jobber med.

Individet og fellesskapet

Foresatte og barnet med egne behov og ønsker

Fellesskapet i barnehage med føringer og forventninger til barn.

Hvordan vi arbeider for å være et inkluderende fellesskap

-
- Skape gode **relasjoner**, trygghet og tillit
  - Tar utgangspunkt i barnegruppens behov
  - Bruker barnas kompetanse
  - Tett foreldresamarbeid
  - Skape mestringsopplevelser
  - Differensierer og tilpasser arbeidsmåter, innhold, vanskelighetsgrad og organisering
  - Tett på tidlig innsats
  - Tett tverrfaglig samarbeid
-

Hvordan vi arbeider for å være et inkluderende fellesskap

Tydelig ledelse og forventning ut til de ansatte

Øke kvaliteten på det allmenpedagogiske, kompetanseheving og skape felles forståelser.

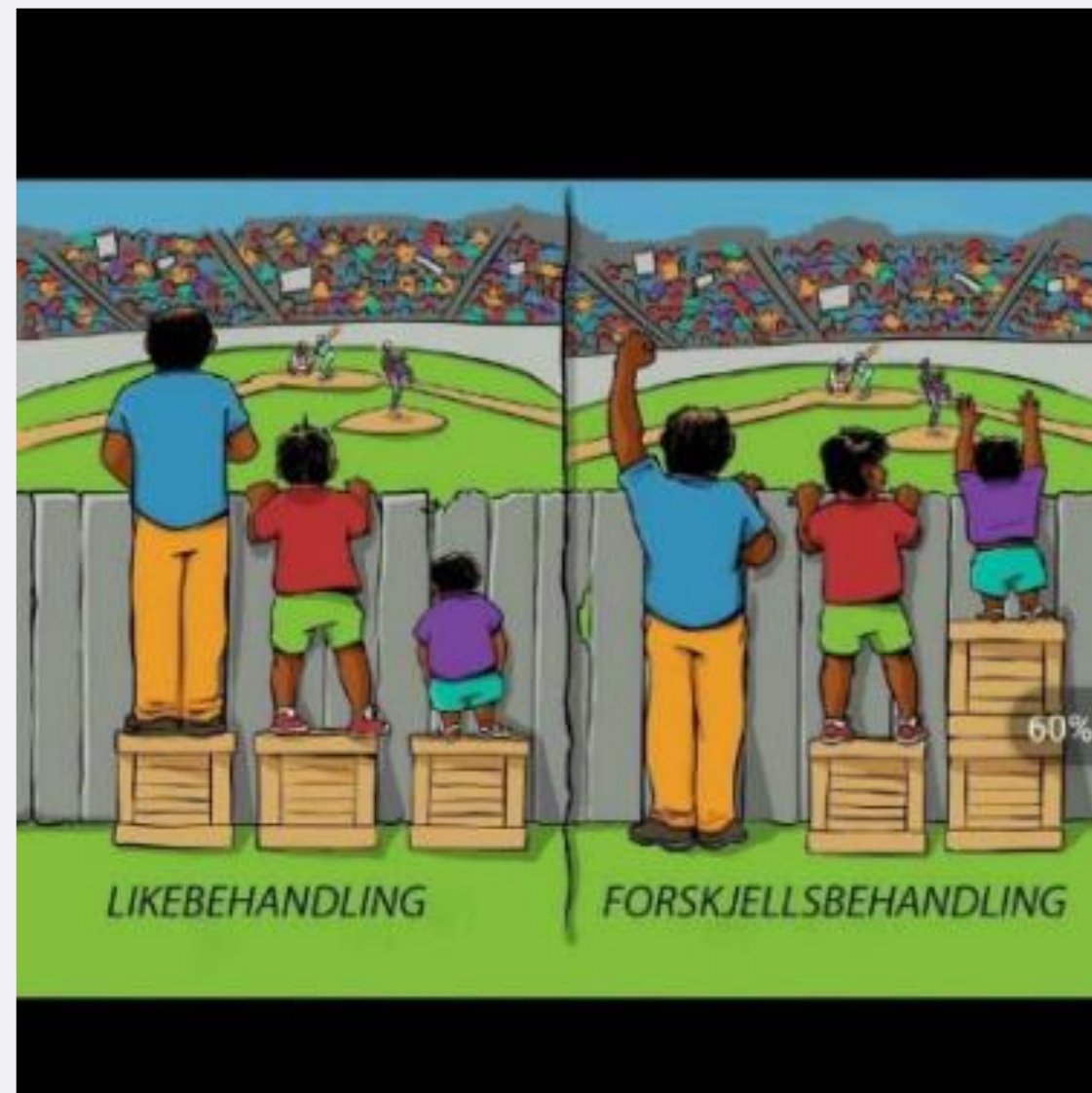

Alle barn skal oppleve en meningsfull barnehagehverdag.

Kan sammenlignes med å strø eller trenge en ekstra kasse.

Vi må hjelpe barna til å oppnå meningsfull lek og vennskap

Tidlig innsats må være å få øye på de barna som trenger at det «strøs»

Pedagogisk analyse modellen sett i lys av inkludering.

Før:

Se på svakheter hos barnet

Diskutere barna på avdelingsmøter

Adferden til barnet speiler barnas hjemmemiljø

Barna må endre seg

Nå:

Se på svakheter i barnets læringsmiljø iforhold til inkludering

Diskutere praksisen rundt inkludering

Adferden barna viser sier noen om praksisen som utøves i barnehagen

Praksisen må endre seg

Læringsmiljø og pedagogisk analyse – en strategi for systematisk utvikling av kompetanse og samarbeid i personalet, for å få en bedre felles forståelse for inkludering.

En forståelse av inkluderende praksis i barnehagen

Inkludering forstås som en grunnleggende **tanke- og handlemåte** som skal prege de valg som gjøres i barnehagen

Inkludering **skal** forstås slik:

- Fysisk inkludering: Barnet blir tatt inn/ innlemmet i fellesskapet/passet på
- Sosiale inkludering: Barnet er en aktiv deltaker i fellesskapet/deltar i lek/kjenner at voksne gleder seg over dem/få støtte til valg/hjelp til å regulere følelser/bli anerkjent.
- Faglig inkludering: Barnet utvikler seg og lærer
- Psykiske/personlig opplevd inkludering: Barnet selv opplever å være en del av fellesskapet (Qvortrup, 2012).

ALLE barn skal realisere sitt potensial for utvikling og læring i inkluderende fellesskap. Dette innebærer både en faglig, språklig, sosial og personlig inkludering.

DETTE ER GRUNNMUREN I DET PEDAGOGISKE ARBEIDET!